

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 maja 2010 r.,
skargi M. Ż.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 18 czerwca 2009 r., sygn. akt II Cz (...)

wydanego w sprawie ze skargi dłużnika M. Ż.

na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S.

z dnia 14 sierpnia 2007r., sygn. akt I Km (...),

przy udziale wierzyciela J. S.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

M. Ż. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 18 czerwca 2009 r. sygn. akt II Cz (...) - w części obejmującej punkt pierwszy o odrzuceniu zażalenia M. Ż. na zarządzenie Sądu Rejonowego z dnia 29 października 2008 r. o zwrocie uiszczanego wpisu w kwocie 100 zł – oraz poprzedzającego to postanowienie postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 października 2008 r., sygn. akt XV Co (...) zarzucając, że są one niezgodne z art. 16 ust. 7 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88) w związku z rozporządzeniem Ministra

Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 154, poz. 753).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem m.in. postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 października 2008 r. poprzedzającego postanowienie Sądu Okręgowego w S. z dnia 18 czerwca 2009 r. Skarga nie dość jasno określa czy przedmiotem zaskarżenia jest całe postanowienie Sądu Rejonowego czy też tylko jego część zawierająca zarządzenie o zwrocie wpisu w kwocie 100 zł. Niezależnie od tego w jakim zakresie postanowienie Sądu Rejonowego zostało zaskarżone skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest ona w tym zakresie niedopuszczalna. Według art. 424¹ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r. SK 77/06 (Dz. U. z 2008 r. Nr 59, poz. 367) art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w części obejmującej słowa „kończącego postępowanie w sprawie”, jest niezgodny Konstytucją. Przedmiotem skargi może być także orzeczenie sądu pierwszej instancji. Jak stanowi art. 424¹ § 2 k.p.c. w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, skarga przysługuje także od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie wydanego przez sąd pierwszej instancji lub drugiej instancji, jeżeli strony nie skorzystały z przysługujących im środków prawnych. W takim przypadku, według art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., skarga powinna zawierać wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi. Brak powyższego elementu konstrukcyjnego skargi skutkuje koniecznością jej odrzucenia bez wzywania do jej uzupełnienia. W odniesieniu do postanowienia Sądu Rejonowego w S. skarga nie spełnia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., co skutkuje koniecznością jej odrzucenia w tym zakresie. Ponadto w postanowieniu tym zawarte są aż trzy rozstrzygnięcia: o odrzuceniu skargi na czynności komornika, o stwierdzeniu braku podstaw do wydania zarządzeń w trybie art. 759 § 2 k.p.c. oraz o zwrocie uiszczonego wpisu w kwocie 100 zł. W stosunku do dwóch z tych rozstrzygnięć: o odrzuceniu skargi na czynność komornika oraz o zwrocie wpisu dłużnik wniósł zażalenie, które zostało merytorycznie rozpoznane przez Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 18 czerwca 2009

r., co wyłącza te orzeczenia z możliwości ich zaskarżenia skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, a w konsekwencji uzasadnia odrzucenie skargi w tej części na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Również w pozostałym zakresie - dotyczącym postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 18 czerwca 2009 r. - skarga podlegała odrzuceniu. Skarga dotyczy punktu pierwszego postanowienia, jak to określono w skardze, w części odrzucającej zażalenie dłużnika na zarządzenie Sądu Rejonowego o zwrocie uiszczonego wpisu w kwocie 100 zł. Postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 18 czerwca 2009 r. nie zawiera takiego rozstrzygnięcia, bowiem odrzucenie zażalenia nastąpiło w części dotyczącej pkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego, w którym Sąd ten stwierdził brak podstaw do wydania zarządzeń w trybie art. 759 § 2 k.p.c. W pozostałym zakresie, w tym dotyczącym zwrotu wpisu, zażalenie zostało merytorycznie rozstrzygnięte przez Sąd Okręgowy przez jego oddalenie.

Według art. 424¹ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje wówczas, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda. Z uwagi na ten wymóg w skardze, zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., należy uprawdopodobnić wyrządzenie szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy. We wniesionej skardze wskazano, że na skutek wydania zaskarżonego skargą orzeczenia skarżący poniósł szkodę, gdyż został pozbawiony możliwości wykazania, że komornik pobrał od niego kwotę znacznie wyższą niż kwota należna. W skardze, wbrew wymaganiom zawartym w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., nie uprawdopodobniono należycie faktu wystąpienia szkody albowiem powołano się ogólnie, że taka szkoda wystąpiła nie precyzując nawet jej wysokości.

Należy mieć także na uwadze, że postanowienie Sądu Okręgowego, w części dotyczącej zwrotu uiszczonego wpisu sądowego, zostało wydane w następstwie wniesienia przez skarżącego zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w S. z dnia 28 października 2008 r., którym Sąd ten w punkcie pierwszym odrzucił skargę dłużnika M. Ż. wniesioną na czynność komornika przy Sądzie Rejonowym w S. z dnia 14 sierpnia 2007 r., sygn. akt I Km (...). Brak merytorycznego rozpoznania skargi wniesionej przez dłużnika na czynność komornika, z czym skarżący wiąże doznaną szkodę, był więc następstwem orzeczenia dotyczącego odrzucenia skargi dłużnika na czynności komornika, a nie orzeczenia dotyczącego zwrotu wpisu sądowego uiszczonego od tej skargi. Odrzucenie wniesionej przez dłużnika skargi na czynność komornika było konsekwencją nieuiszczenia wpisu w terminie, a zwrot uiszczonego wpisu po terminie

był następstwem odrzucenia skargi dłużnika na czynność komornika. Brak jest więc adekwatnego związku przyczynowego, o którym stanowi art. 361 § 1 k.c., pomiędzy doznaną przez skarżącego szkodą majątkową a postanowieniem Sądu Okręgowego w części obejmującej rozstrzygnięcie dotyczące wpisu sądowego, zaskarżonym skargą. Z tej przyczyny skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest niedopuszczalna, gdyż warunkiem jej dopuszczalności jest to, aby szkoda została wyrządzona przez wydanie zaskarżonego orzeczenia.

W tej sytuacji skarga nie spełnia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., co uzasadniało jej odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.